

Ćwiczenia

„WOLF-RAM-23”

Fot. 1. Stare Bielany – miejsce pierwszych incydentów w ramach ćwiczeń „Wolf-Ram-23”. Widok na al. Zjednoczenia. Zdj. J. Glinkowski.

nadkom. Janusz Glinkowski

Zakład Służby Prewencyjnej CSP

Partnerstwo między Polską a Stanami Zjednoczonymi ma ogromną wartość dla obydwu stron – powiedział zastępca szefa misji w ambasadzie USA w Polsce Daniel Lawton. Potwierdzeniem tych słów są z pewnością m.in. kilkudniowe ćwiczenia pod kryptonimem „Wolf-Ram-23”. Przed ćwiczeniami antyterrorystycznymi, zaplanowanymi od 17 do 19 kwietnia br. w całej Polsce, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa wysłało do mieszkańców ośmiu województw ostrzeżenia dotyczące przedsięwzięcia.

Organizatorem ćwiczeń była Komenda Główna Policji w współpracy z Federalnym Biurem Śledczym (FBI) Departamentu Sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych. Wzięło w nich udział blisko 2,6 tys. funkcjonariuszy polskiej Policji, m.in. z Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”, Centralnego Biura Śledczego Policji, a także Komendy Stołecznej Policji. W działania zaangażowano również Komendę Główną Straży Granicznej, Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, ratowników medycznych, funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i 20 funkcjonariuszy z Wydziału ds. Zwalczania Broni Masowego Rażenia FBI¹.

Kluczem w całej strategii działań było to, że scenariusz tych ćwiczeń przewidywał wystąpienie sytuacji kryzysowej w postaci ataku terrorystycznego. Plan zakładał, że działania miały nie być upubliczniane, jednak z uwagi na

sytuację za wschodnią granicą oraz by ograniczyć niepotrzebną panikę wśród mieszkańców, poinformowano opinię publiczną. Jednakże postanowiono, że funkcjonariusze biorący udział w ćwiczeniach poznają scenariusz w ostatniej chwili.

Głównym zadaniem ćwiczeń dowódczo-sztabowych, bo tak należy je określić, było skoordynowanie i współpraca służb stojących na straży bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Sprawdzano funkcjonowanie procedur w przypadku wystąpienia ataku terrorystycznego związanego z zagrożeniem chemicznym, biologicznym, radiacyjnym lub nuklearnym².

Same działania trwały w stolicy od poniedziałku, 17 kwietnia br., a rozpoczęcie pierwszych poważnych zdarzeń planowane było w godzinach od 19.00 do 4.00 nad ranem dnia następnego. Wszystko tak, by metro było uprzątnięte,

Fot. 2. Plakietka identyfikacyjna upoważniająca do udziału w ćwiczeniach „Wolf-Ram-23”.

Zdj. Archiwum CSP.

gotowe i dostępne dla mieszkańców Warszawy z samego rana. Pierwsze poważne epizody ćwiczebne zaczęły się na dwóch stacjach metra: Stare Bielany oraz Stadion Narodowy. Funkcjonariusze amerykańskich służb, nie znając scenariusza, otrzymali informację o możliwości przeprowadzenia zamachów terrorystycznych na terenie Polski. Informacja ta została przekazana do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, skąd została rozesłana do poszczególnych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w naszym kraju, w tym do Policji. Spowodowało to uruchomienie procedur i wzmożone działania służb.

Około godz. 20.00 dyżurny Komendy Stołecznej Policji przekazał informację, że chwilę wcześniej w obrębie stacji metra Stare Bielany doszło do wybuchu w trzech wagonach metra, a na terenie stacji znajdują się prawdopodobnie dwie osoby uzbrojone i jedna ofiara śmiertelna. Informację o zdarzeniu otrzymały służby ratownicze. Chwilę po tym komunikacie na miejsce skierowano policjantów Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Warszawie. Decyzją Zastępcy Komendanta Głównego Policji powołano Centrum Operacyjne KGP³.

Po upływie kilku minut, zgodnie z założeniami ćwiczeń, dyżurny KSP poinformował o kolejnym zdarzeniu. Tym razem w innej części miasta – na stacji metra Stadion Narodowy. Ustalenia dotyczyły peronu nr 3, gdzie miała znajdować się osoba ranna, 15 zakładników i grupa osób, która oddaliła się z miejsca zdarzenia. Informacje niezwłocznie przekazano do Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”, Agencji Bezpieczeństwa Rządowego oraz Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Wokół obydwu stacji metra zostały wyznaczone strefy bezpieczeństwa. Przez kilka godzin nieustannie pracowały wszystkie wezwane do zdarzeń służby. Trwało zbieranie szczegółowych informacji dotyczących ofiar, uszkodzonych oraz terrorystów. Zgrywano procedury współdziałania i łączność. Był to test obiegu informacji, sprawności syste-

Fot. 3. Logo „Wolf-Ram-23”.

Źródło: Oddział Żandarmerii Wojskowej W Elblągu, *Ćwiczenie „Wolf-Ram-23”*, <https://ozwelblag.wp.mil.pl/pl/articles/2023/cwiczenie-wolf-ram-23/> [dostęp: 16.05.2023 r.].

mów dowodzenia i działania wielu służb, w tym: policjantów dochodzeniowo-śledczych, kryminalnych, policyjnych negocjatorów i kontrterrorystów⁴.

W tym czasie dyżurny Stołecznego Stanowiska Kierownictwa otrzymał informację o podłożeniu ładunku wybuchowego na Dworcu Centralnym w Warszawie. Tego nie było w planie i zagrożenie było jak najbardziej realne. Policja, podejmując zdecydowane i błyskawiczne działania, zatrzymała 35-letniego mężczyznę podejrzanego o wywołanie fałszywego alarmu. Dodatkowo przy stacji Stare Bielany w trakcie ćwiczeń zasłabła osoba zupełnie z nimi niezwiązana. Na szczęście szybka reakcja medyków pozwoliła na uratowanie życia mężczyzny.

We wtorek, 18 kwietnia br., odbyła się konferencja prasowa Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Ma-

Fot. 4. Chemiczno-biologiczne zabezpieczenie miejsca zdarzenia.

Źródło: A. Kędzierzawska, A. Krupecka-Krupińska, *Nocne ćwiczenia w metrze we współpracy z FBI*, <https://wirtualnema-zowsze24.pl/nocne-cwiczenia-w-metrze-we-wspolpracy-z-fbi/> [dostęp: 16.05.2023 r.].

ĆWICZENIA „WOLF-RAM-23”

Fot. 5. Przygotowanie do akcji. Widok od ul. Kasprowcza w kierunku ul. Schroegera.

Zdj. J. Glinkowski.

riusza Kamińskiego oraz Komendanta Głównego Policji gen. insp. Jarosława Szymczyka. W wydarzeniu wzięli także udział wspomniani na wstępie Daniel Lawton. Z przemówień można się było dowiedzieć, że są to (...) *największe w historii polskiej Policji ćwiczenia kontrterrorystyczne (...)*. *To pierwszy taki przypadek, gdzie odnotowano tak liczny udział funkcjonariuszy FBI w ćwiczeniach na terenie Europy. Korzystanie z wiedzy, doświadczenia i taktyki naszych sojuszników jest niezwykle cenne* – powiedział szef MSWiA. Dodał, iż Polska musi być przygotowana na różne scenariusze związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom. *To bardzo skomplikowane ćwiczenia, które wymagają sprawności i koordynacji różnych służb. Musimy być przygotowani na każdą ewentualność. Chcemy, by obywatele mieli pewność, że państwo w sytuacjach realnego zagrożenia będzie działało skutecznie* – zakończył. Ambasador Daniel Lawton podkreślił, że ćwiczenia wzmocnią współpracę polskich i amerykańskich służb w kwestii zwalczania m.in. zagrożeń terrorystycznych, biologicznych czy chemicznych. Na koniec gen. insp. Jarosław Szymczyk powiedział, że *współpraca z FBI jest kluczowa dla naszego bezpieczeństwa. Zintensyfikowaliśmy ją po decyzji ministra Mariusza Kamińskiego o utworzeniu Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości*. Poinformował także, że prace nad zorganizowaniem ćwiczeń, ze względu na ich dużą skalę, trwały od marca 2022 r.⁵

We wtorek ćwiczenia przeniosły się do Łodzi na Dworzec Łódź Fabryczna. Scenariusz zakładał, że we wczesnych godzinach porannych do Policji dotrze informacja, że w kierunku miasta Łódź przemieszczają się osoby, które mogą posiadać przy sobie niebezpieczny materiał wybuchowy lub inne przedmioty stanowiące zagrożenie dla mieszkańców. Tu procedury wyglądały identycznie jak w Warszawie, z tym że na miejsce skierowano policjantów łódzkiego Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji. Decyzją Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi powołano Centrum Operacyjne.

Samochód osobowy, którym mieli przemieszczać się terroryści, tuż po wjeździe do miasta został namierzony i był cały czas śledzony przez funkcjonariuszy operacyjnych. W tunelu na ul. Hasa z obserwowanego samochodu wysia-

dły dwie osoby, a następnie przeszły w kierunku Dworca Łódź Fabryczna. Kierowca, który przez chwilę pozostał sam, został niezwłocznie zatrzymany. Pasażerowie auta weszli na peron 4, gdzie umieścili pakunek z niewiadomą zawartością. Oni również zostali zatrzymani przez interweniujących funkcjonariuszy. Bezpieczeństwo osób znajdujących się na dworcu zostało wyznaczone specjalnymi strefami. Przez kilka godzin nieprzerwanie pracowały tam wszystkie wezwane na miejsce służby⁶.

Po dokładnym sprawdzeniu i zabezpieczeniu auta oraz pakunku została ujawniona ich zawartość. Pojazd skrywał ładunek wybuchowy skażony chemicznie, natomiast pakunek z dworca kolejowego zawierał radioaktywny ładunek wybuchowy.

Na środe, jako finalny dzień ćwiczeń, przewidziane były m.in. działania pociągowe przebiegające przez teren sześciu garnizonów.

Komendant Główny Policji poinformował, że wnioski z ćwiczeń będą istotne dla bieżącej pracy Policji. Wszystkie realizowane epizody zostaną poddane analizom, aby na ich podstawie działać szybciej, lepiej i dokładniej. Przypomniał, że zagrożenie atakiem terrorystycznym w Polsce

Fot. 6. Służby w gotowości. Za chwilę zastosowane zostanie siłowe wejście do metra.

Zdj. J. Glinkowski.

Fot. 7. Pozoranci (zakładnicy – żywe tarcze) ustawieni tak, by służby nie strzelały w okna.

Zdj. J. Glinkowski.

jest na niskim poziomie, *co nie zmienia faktu, że cały czas służby muszą wykazywać poziom gotowości do zaistnienia takiego zdarzenia*⁷.

Centrum Szkolenia Policji w Legionowie również miało swój ogromny wkład w działania „Wolf-Ram-23”. Wzięło w nich udział 234 słuchaczy oraz 14 osób z kadry i jeden pracownik cywilny – były funkcjonariusz CSP. Słuchaczy w charakterze pozorantów podzielono na dwie grupy. 205 osób przydzielono do ćwiczeń na stacji metra Stare Bielany, a 29 – do ćwiczeń na stacji Stadion Narodowy. Po przewiezieniu z CSP do stacji Młociny oraz Stadion Narodowy przyszli adepti sztuki policyjnej zostali przekazani osobom odpowiedzialnym za charakteryzację. Otrzymali również szczegółowe instrukcje, co powinny robić podczas ćwiczeń. Obowiązkiem kadry, jako obserwatorów i zespołu zabezpieczenia ćwiczeń, był nadzór nad słuchaczami i ich bezpieczeństwem oraz reagowanie w razie wystąpienia takiej potrzeby. Jak się później okazało, zostali mniej lub bardziej świadomie włączeni do działań, pokonując autem służbowym dystans 200 km, przemierzając ulice stolicy pomiędzy szpitalami. W każdym z nich próbowali zlokalizować słuchaczy (poszkodowanych pozorantów), co wymagało współdziałania z wieloma osobami, w tym obserwatorem czy koordynatorem medycznym, który mógł podać tylko statystyki w postaci numerów osób poszkodowanych. Kadra, odbierając słuchaczy ze szpitali, musiała pozyskać informacje na temat osób, które musi odebrać, zlokalizować je pomimo często niezgodnych z prawdą danych osobowych w postaci: imienia, nazwiska czy numeru PESEL lub rysopisu, a także niezgodnych lub błędnie podanych lokalizacji i obrażeń, celowego zakazu kontaktowania się z przełożonymi, potrzeby wykonania czynności przez innych policjantów na miejscu itd. Wszystko do momentu ich odnalezienia, przejęcia i przekazania opiekunom odpowiedzialnym za ich powrót do jednostki. Należy wspomnieć, że pozoranci byli pomieszani z osobami z faktycznymi obrażeniami przywożonymi z różnych zdarzeń losowych, jak też pozorantami z innych miast z całego kraju. Mieli dodatkowo całkowity zakaz posiadania jakiegokolwiek sprzętu elektronicznego oraz biżuterii czy makijażu.

Reasumując, należy podkreślić, że pomimo wielomiesięcznego przygotowania służb, oczekiwań i planów działania wiele osób skończyło swoją służbę długo po czasie jej trwania, tj. późnym rankiem. Mimo trudów kadra oraz słucha-

Fot. 8. Skrzyżowanie al. Zjednoczenia z ul. Barcicką. Miejsce, gdzie strażacy rozstawili namioty i komory dekontaminacyjne dla poszkodowanych.

Zdj. J. Glinkowski.

cze szczęśliwie wrócili do CSP, zmęczeni, lecz z przekonaniem, że działania zakończyły się wspólnym sukcesem, a także stanowiły cenne doświadczenie i – w pewnym sensie – niezwykłą przygodę, którą warto powtórzyć w przyszłości. Biorąc w nich udział, mogli bowiem przyczynić się do realizacji tak ważnego celu, jakim jest nasze wspólne bezpieczeństwo.

¹ J. Glinkowski, *Ćwiczenia „Wolf-Ram-23”*, <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5314,Cwiczenia-quotWolf-Ram-23quot.html> [dostęp: 9.05.2023 r.].

² Tamże.

³ A. Kędzierzawska, A. Krupecka-Krupińska, *Nocne ćwiczenia w metrze we współpracy z FBI*, <https://wirtualnemazowsze24.pl/nocne-cwiczenia-w-metrze-we-wspolpracy-z-fbi/> [dostęp: 9.05.2023 r.].

⁴ J. Glinkowski, *Ćwiczenia „Wolf-Ram-23”*; M. Gradus, *Tak wyglądają ćwiczenia antyterrorystyczne „Wolf-Ram-23”*, <https://niezalezna.pl/482264-tak-wygladaja-cwiczenia-antyterrorystyczne-wolf-ram-23-wideo-i-zdjecia-foto-28392> [dostęp: 9.05.2023 r.].

⁵ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, *Ćwiczenie „Wolf-Ram-23” – konferencja z udziałem ministra Mariusza Kamińskiego*, <https://www.gov.pl/web/mswia/cwiczenie-wolf-ram-23--konferencja-z-udzialem-ministra-mariusza-kaminskiego> [dostęp: 9.05.2023 r.].

⁶ Sieradz To My, *Ćwiczenia Wolf-Ram-23 w Łodzi*, <http://www.sieradztomy.pl/2023/04/cwiczenia-wolf-ram-23-w-odzi.html#> [dostęp: 9.05.2023 r.].

⁷ D. Mikołajczyk, *Policja dostanie sprzęt CBRN od Amerykanów? Gen. insp. Szymczyk: możemy liczyć na takie zasilenie*, <https://infosecurity24.pl/sluzby-mundurowe/policja/policja-dostanie-sprzet-cbrn-od-amerykanow-gen-insp-szymczyk-mozemy-liczyc-na-takie-zasilenie> [dostęp: 9.05.2023 r.].

Summary

“Wolf-Ram-23” exercise

April 17-19, 2023 was a date marked by a command-and-control exercise in cooperation between Polish and American services, in the art of, among other things: negotiation, neutralization of explosives as well as biological and chemical threats. It was a great test of the coordination of all rapid response systems of uniformed services. The organizer of one of the largest undertakings in Europe, in terms of the involvement of the number of people, complexity and difficulty of the scenario of actions in case of a terrorist attack, was the National check Police Headquarters. Eight provinces were included in the participation. All this was done to the quality, speed and state of preparedness of our country for possible threats of this type.

Tłumaczenie: Janusz Glinkowski